

17 mål for en bedre verden

En kort gennemgang af rapport fra FN's Open Working Group

70 af FN's 193 medlemslande har udarbejdet forslag til arbejdet med nye globale bæredygtigheds mål (Sustainable Development Goals - SDGs) til erstatning for 2015-målene fra 2000. De 70 lande var medlemmer af den FN-nedsatte åbne arbejdsgruppe – Open Working Group (OWG). OWG's slutdokument er nu gået videre i FN-systemet som input til debatten om nye bæredygtigheds mål sammen med FN's generalsekretærs sammenfattende rapport "The Road to Dignity by 2030" i den såkaldte Post 2015-proces. Processen slutter ved FN's generalforsamling i september 2015, hvor de endelige mål skal vedtages.

Open Working Group's bidrag er en rapport med forslag til 17 bæredygtigheds mål, hver med en række underpunkter. Herunder kan du se en kort oversigt over forslaget:

1. Stoppe enhver form for fattigdom overalt

- Udrydde ekstrem fattigdom overalt og sikre finansiering og øget støtte til dette.
- Halvere andelen af fattige i forhold til nationale standarder.
- Sørge for social beskyttelse og lige ret for alle til økonomiske ressourcer og ejendom.
- Sikre de fattige modstandskraft over for klimaændringer og -katastrofer.

2. Stoppe sult, opnå fødevarer sikkerhed og forbedret ernæring samt fremme et bæredygtigt landbrug

- Sikre alle, og især de mest udsatte – herunder børn under 5 år, piger, gravide, ammende kvinder og ældre – adgang til god, nærende mad året rundt.
- Fordoble landbrugets produktivitet, opretholde økosystemer og styrke tilpasning til klimaændringer.
- Opretholde genetisk diversitet af dyr og planter og sikre lige adgang til goder fra brug af genetiske ressourcer og viden.
- Afskaffe handelsrestriktioner og eksportstøtte til landbruget.

3. Sikre sunde liv og fremme velvære for alle i alle aldersgrupper

- ♦ Reducere mørdedødelighed til under 70 pr. 100.000 fødsler.
- ♦ Afskaffe børnedødelighed.
- ♦ Udrydde epidemiske sygdomme.
- ♦ Forebygge misbrug, bl.a. af narko, tobak og alkohol.
- ♦ Halvere dødelige trafikulykker.
- ♦ Sikre adgang til familieplanlægning og sundhedsvæsen, herunder betalelig medicin og vaccine.
- ♦ Markant reducere dødsfald og sygdomme som følge af kemikalier og forurening.
- ♦ Styrke tidlig varsling af katastrofer.
- ♦ Sikre effektiv styring og forebyggelse af helbredsrisici.

4. Sikre inkluderende og ligeværdig kvalitetsuddannelse og fremme mulighederne for livslang læring for alle

- ♦ Sikre gratis, ligeværdig kvalitetsskolegang for alle piger og drenge og sørge for førskoleforberedelse.
- ♦ Sikre adgang til betalelig kvalitetsuddannelse til alle kvinder og mænd.
- ♦ Sikre, at alle undervises i bæredygtighed, menneskerettigheder, ligebehandling, fred og ikke-vold, globalt medborgerskab, mangfoldig kultur og dens betydning for bæredygtig udvikling.
- ♦ Sikre ulandene stipendier til uddannelse i ilandene.
- ♦ Forøge antallet af kvalificerede lærere i ulandene.

5. Opnå ligebehandling af kønnene og styrke alle kvinder og piger

- ♦ Afskaffe diskrimination af kvinder og piger overalt, herunder vold, trafficking, seksuel og anden udnyttelse, tvangægteskaber samt omskæring af kvinder.
- ♦ Anerkende husligt arbejde og fremme delt ansvar i familien.
- ♦ Sikre kvinders medbestemmelse og deltagelse i politiske, økonomiske og offentlige sammenhænge.
- ♦ Give kvinder lige ret til økonomiske ressourcer, ejerskab af jord og ejendom, arveret samt adgang til bankservice.

6. Sikre tilstedeværelse og bæredygtig styring af vand og sanitet til alle

- ♦ Sikre alles adgang til rent og betaleligt drikkevand, til sanitet og hygiejne.
- ♦ Forbedre vandkvalitet, halvere spildevand og forøge genbrug gennem effektiv brugtvandsrensning.
- ♦ Beskytte vandrelaterede økosystemer.
- ♦ Udbygge det internationale samarbejde og vidensdeling med ulandene.

7. Sikre adgang til betalelig, pålidelig, bæredygtig og moderne energi til alle

- ♦ Markant forøge andelen af vedvarende energi.
- ♦ Fordoble energi-effektiviteten.
- ♦ Udvide globalt samarbejde omkring forskning i ren og vedvarende energi og teknologi.
- ♦ Fremme investeringer i energi-infrastruktur.
- ♦ Opgradere teknologi til at forsyne ulande med moderne bæredygtig energi.

8. Fremme vedvarende, inkluderende og bæredygtig økonomisk vækst, fuld og produktiv beskæftigelse samt anstændigt arbejde til alle

- ♦ Opretholde den økonomiske vækst jævnfør nationale forhold og især minimum 7 % årlig vækst i de mindst udviklede lande.
- ♦ Højere niveau i produktivitet via mangfoldighed, teknologisk opgradering og innovation med fokus på forarbejdnings- og arbejdskraftkrævende sektorer.
- ♦ Forbedre den globale ressource-effektivitet og adskille økonomisk vækst fra forringelse af miljøet.

- 9. Opbygge stabil infrastruktur, fremme inkluderende og bæredygtig industrialisering samt fremhjælpe innovation**
- ♦ Udvikle ordentlig infrastruktur regionalt og over grænser.
  - ♦ Fremme inkluderende og bæredygtig industrialisering markant og fordoble den i de mindst udviklede lande.
  - ♦ Forøge adgang til finansiering af småindustri, især i ulande, herunder betalelig kredit og markedsadgang.
  - ♦ Forøge forskning, teknologisk opgradering samt innovation i alle landes industrisektor.
  - ♦ Forøge IT-adgang markant, især i de mindst udviklede lande.
- 10. Mindske ulighed inden for og imellem lande**
- ♦ Sørge for lønstigninger på mere end det nationale gennemsnit til 40 % af de lavest lønnede.
  - ♦ Styrke social, økonomisk og politisk inddragelse af alle befolkningsgrupper og sikre lige muligheder, fremme fair lovgivning – også hvad angår skat, lønninger og sociale goder.
  - ♦ Sikre ulandes medindflydelse på de globale finansinstitutioner.
  - ♦ Fremme velstyret migration.
  - ♦ Reducere migranters gebyr for at hjemsende penge til under 3 %.
- 11. Gøre byer og bosteder inkluderende, sikre, stabile og bæredygtige**
- ♦ Sikre alle adgang til en ordentlig og betalelig bolig.
  - ♦ Opgradering af slum.
  - ♦ Sikre gode transportsystemer og trafiksikkerhed.
  - ♦ Forøge offentlig transport.
  - ♦ Styrke bevarelse af den kulturelle og naturmæssige verdensarv.
  - ♦ Reducere byers forurening og sikre grønne, offentlige områder.
  - ♦ Sørge for byplanlægning, som sikrer ressourceeffektivitet, tilpasning til klimaændringer og modstandskraft over for katastrofer.
  - ♦ Hjælpe ulande med at bygge bæredygtige, modstandsdygtige huse af lokale materialer.
- 12. Sikre bæredygtigt forbrug og bæredygtige produktionsmønstre**
- ♦ Alle lande skal opfylde 10-års Rammeprogrammet for dette (10YFP).
  - ♦ Opnå bæredygtig styring og effektiv brug af naturressourcerne.
  - ♦ Halvere globalt fødevarespild på alle niveauer.
  - ♦ Overholde de globalt vedtagne rammer for udledning af kemikalier og affald.
  - ♦ Fremme genbrug.
  - ♦ Opmuntre virksomheder, især transnationale, til bæredygtighed og til at medtage info om dette i deres afreporteringer.
  - ♦ Fremme bæredygtige offentlige indkøb.
  - ♦ Sikre, at alle mennesker overalt har relevant info og bevidsthed om bæredygtig udvikling.
  - ♦ Sikre overvågning af bæredygtig turisme.
  - ♦ Udfase miljøskadelige subsidier til fossilt brændsel og restrukturere skatter og afgifter.
- 13. Omgående sætte gang i bekæmpelse af klimaforandringer og deres virkninger**
- ♦ Styrke modstandskraft imod og tilpasning til klimarelaterede risici og naturkatastrofer i alle lande.
  - ♦ Sørge for uddannelse, øget bevidsthed og kapacitet hos alle mennesker og institutioner til at forebygge og klare klimaforandringer, herunder sikre tidlig varsling.
  - ♦ De rige lande skal indfri deres løfte om at mobilisere 100 mia. USD årligt fra 2020 til ulandenes behov for meningsfuld begrænsning og få den Grønne Klimafond i gang snarest.

- 14. Bevare og bæredygtigt benytte oceaner, have og havenes ressourcer i forhold til bæredygtig udvikling**
- ♦ Markant reducere al slags havforurening og sørge for genoprettelse af sunde, produktive have.
  - ♦ Effektivt regulere høstning og overfiskeri.
  - ♦ Planlægge den hurtigste genoprettelse af fiskebestanden.
  - ♦ Forbyde subsidier, der medfører overfiskning og illegalt fiskeri.
  - ♦ Anerkende ulandenes særlige behov i forbindelse med WTO-forhandlinger om fiskeri-subsidier.
  - ♦ Forøge forskning, viden og udveksling af hav-teknologi.
- 15. Beskytte, genoprette og fremme bæredygtig brug af økosystemer på land, bæredygtigt styre skove, bekæmpe ørkendannelse og stoppe forringelse af og genoprette jord samt stoppe tab af biodiversitet**
- ♦ Sikre bevarelse, genoprettelse og bæredygtig brug af jord og vådområder.
  - ♦ Fremme bæredygtig styring af alle slags skove, stoppe afskovning og genoprette ødelagte skove.
  - ♦ Bekæmpe ørkendannelse og genoprette ødelagt jord.
  - ♦ Bevare bjerges økosystemer.
  - ♦ Markant reducere ødelæggelse af naturen og dens biodiversitet.
  - ♦ Sikre fair og lige fordeling af fordele ved brug af genetiske ressourcer.
  - ♦ Stoppe krybskytteri og ulovlig handel med beskyttede arter af planter og dyr.
  - ♦ Indføre tiltag til at forebygge indtrængen af "fremmede" arter.
- 16. Fremme fredelige og inkluderende samfund i forhold til bæredygtig udvikling, skaffe adgang til retfærdighed for alle og opbygge effektive, ansvarlige og inkluderende institutioner på alle niveauer**
- ♦ Markant reducere alle former for vold og dertil relaterede dødsfald overalt.
  - ♦ Fremme retssikkerhed nationalt og globalt for alle.
  - ♦ Markant reducere ulovlige penge- og våbenstrømme, styrke returnering af stjålne værdier, bekæmpe alle former for organiseret kriminalitet, korruption og bestikkelse.
  - ♦ Udvikle effektive, ansvarlige og åbne institutioner.
  - ♦ Sikre imødekommende, inkluderende medbestemmelse og repræsentative beslutninger.
  - ♦ Styrke ulandenes deltagelse i global ledelse.
  - ♦ Sørge for pas og fødselsattester til alle.
  - ♦ Beskytte fundamentale rettigheder.
  - ♦ Styrke gode nationale institutioner til forebyggelse af vold og bekæmpelse af terrorisme og kriminalitet.
- 17. Styrke midlerne til gennemførelse af ovenstående forslag og sætte gang i nye globale partnerskaber om bæredygtig udvikling**
- ♦ **Økonomi:**
    - ♦ Styrke kapacitet til inddrivelse af nationale skatter og afgifter.
    - ♦ De rige lande skal indfri deres løfte om at give 0,7 % af deres BNP til ulandene, heraf 0,15-0,20 % til de mindst udviklede lande.
    - ♦ Skaffe yderligere penge til ulandene.
    - ♦ Hjælpe ulandene til gældsfinansiering og -sanering.
    - ♦ Sikre investeringsfremmende tiltag i ulandene.
  - ♦ **Teknologi:**
    - ♦ Styrke samarbejde om forskning, teknologi, innovation og vidensdeling.
    - ♦ Forbedre koordinering, især på FN-plan, og oprette en global faciliterings-mekanisme.
    - ♦ Få Teknologibanken i gang.
    - ♦ Udbrede brugen af miljøvenlig teknologi.

- ♦ **Handel:**
  - ♦ Fremme et universelt, regelbaseret, åbent, ikke-diskriminerende og fair multilateralt handelssystem under WTO.
  - ♦ Markant forøge ulandenenes eksport.
  - ♦ Fordoble de mindst udviklede landes andel i 2020.
  - ♦ Gennemføre vedvarende told- og afgiftsfri markedsadgang for de mindst udviklede lande, herunder sikre, at særlige oprindelsesregler for import er gennemskuelige og simple og letter markedsadgang.
- ♦ **Politisk og institutionel sammenhængskraft:**
  - ♦ Styrke global makroøkonomisk stabilitet.
  - ♦ Styrke politisk sammenhængskraft omkring bæredygtig udvikling.
  - ♦ Respektere hvert lands politiske råderum og lederskab med hensyn til fattigdomsudryddelse og bæredygtig udvikling.
- ♦ **Multi-stakeholder partnerskaber:**
  - ♦ Supplere globale partnerskaber omkring bæredygtig udvikling med multi-stakeholder partnerskaber (offentlige og private interessegrupper) til at mobilisere og dele viden, ekspertise, teknologi og økonomiske ressourcer til støtte for at opnå de bæredygtige mål i alle lande og især i de mindst udviklede lande.
  - ♦ Fremme effektive offentlige, offentlige-private og civilsamfunds-partnerskaber.
- ♦ **Data, tilsyn og ansvarlighed:**
  - ♦ Styrke ulandenenes mulighed for markant at forøge indsamling af præcise, opdaterede data af høj kvalitet, fordelt på indkomst, køn, alder, race, etnicitet, bopælstatus, handicap og andre karakteristika af national relevans.
  - ♦ Bygge videre på eksisterende initiativer til at måle fremskridt i bæredygtig udvikling, der supplerer BNP, og støtte ulandenenes kapacitet til at lave statistikker.

Du kan finde Open Working Groups rapport på FN-forbundets hjemmeside:

www.fnforbundet.dk/2015-maalene

Her er der også yderligere information om Post 2015-processen.

*FN-forbundets Post 2015-gruppe
Marts 2015*